Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (seitsmes koda)

23. jaanuar 2025 *

Eelotsusetaotlus – Võõrtöötajad – Sotsiaalkindlustus – Kohaldatavad õigusaktid – Lähetatud töötajad – Tõendi A1 vormis dokumendid, mille on väidetavalt väljastanud neid tõendeid väljastama pädev asutus – Määrus (EÜ) nr 883/2004 – Artikli 76 lõige 6 – Vastuvõtva liikmesriigi asutuste kohustus algatada dialoogi- ja lepitusmenetlus selleks, et teha kindlaks pettuste esinemine

Kohtuasjas C-421/23,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel cour d'appel de Liège'i (Liège'i apellatsioonikohus, Belgia) 25. mai 2023. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. juulil 2023, kriminaalasjas järgmise isiku suhtes:

EX,

menetluses osalesid:

Ministère public,

Office national de sécurité sociale (ONSS),

EUROOPA KOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: esimese koja president F. Biltgen seitsmenda koja presidendi ülesannetes, viienda koja president M. L. Arastey Sahún (ettekandja) ja kohtunik J. Passer,

kohtujurist: J. Richard de la Tour,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– ministère public, esindaja: J. Deumer,

– Belgia valitsus, esindajad: S. Baeyens, C. Pochet ja L. Van den Broeck,

– Poola valitsus, esindaja: B. Majczyna,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

– Portugali valitsus, esindajad: C. Alves, P. Barros da Costa, A. Pimenta ja E. Silveira,

– Euroopa Komisjon, esindajad: F. Clotuche-Duvieusart ja B.-R. Killmann,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

kohtuotsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT 2004, L 166, lk 1; ELT eriväljaanne 05/05, lk 72), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrusega (EL) nr 465/2012 (ELT 2012, L 149, lk 4) (edaspidi „määrus nr 883/2004“), artikli 76 lõiget 6.

2 Taotlus on esitatud EX-i suhtes alustatud kriminaalmenetluses, mis puudutab muu hulgas sotsiaalkindlustusmaksete valdkonnas toime pandud pettusi.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 883/2004

3 Vastavalt määruse nr 883/2004 artikli 1 punktile l tähendab termin „õigusaktid“ iga liikmesriigi puhul õigus- ja haldusnorme ning muid rakendusmeetmeid, mis on seotud määruse artikli 3 lõikes 1 käsitletud sotsiaalkindlustusliikidega.

4 Määruse nr 883/2004 artiklis 2 on sätestatud:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriigi kodanike, liikmesriigis elavate kodakondsuseta isikute ja pagulaste suhtes, kes on või on olnud sotsiaalkindlustusalaste õigusaktidega hõlmatud ühes või mitmes liikmesriigis, samuti nende pereliikmete ning nende ülalpidamisel olnud isikute suhtes.

2. Samuti kohaldatakse käesolevat määrust selliste isikute ülalpidamisel olnud isikute suhtes, kes on olnud ühe või mitme liikmesriigi õigusaktide subjektid, olenemata selliste isikute kodakondsusest, kui nende ülalpidamisel olnud isikud on liikmesriigi kodanikud või mõnes liikmesriigis elavad kodakondsuseta isikud või pagulased.“

5 Määruse nr 883/2004 artikli 3 „Reguleerimisala“ lõikes 1 on ette nähtud, et määrust kohaldatakse kõigi õigusaktide suhtes, mis reguleerivad selles lõikes loetletud sotsiaalkindlustusliike.

6 Sama määruse II jaotis „Kohaldatava õiguse kindlaksmääramine“ sisaldab määruse artikleid 11–16.

7 Määruse nr 883/2004 artiklis 11 on ette nähtud:

„1. Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes kohaldatakse üksnes ühe liikmesriigi õigusakte. Sellised õigusaktid määratakse kindlaks kooskõlas käesoleva jaotisega.

[…]

3. Arvestades artiklites 12–16 sätestatut:

a) liikmesriigis töötava või füüsilisest isikust ettevõtjana tegutseva isiku suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi õigusakte.

[…]“.

8 Määruse artikli 12 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Isiku suhtes, kes töötab liikmesriigis tööandja heaks, kes tavaliselt seal tegutseb, ning kelle tööandja lähetab teise liikmesriiki selle tööandja nimel tööd tegema, kohaldatakse jätkuvalt esimese liikmesriigi õigusakte, tingimusel et sellise töö eeldatav kestus ei ületa 24 kuud ning teda ei saadeta teist lähetatud isikut asendama.“

9 Määruse artikli 72 punkti a kohaselt tegeleb sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise halduskomisjon (edaspidi „halduskomisjon“) muu hulgas kõigi samast määrusest või selle rakendusmäärusest tulenevate haldus- ja tõlgendusküsimustega.

10 Määruse nr 883/2004 artiklis 76 „Koostöö“ on sätestatud:

„[…]

3. Liikmesriikide võimuorganid ja asutused võivad käesoleva määruse eesmärgil suhelda vahetult üksteisega ja asjaomaste isikute või nende esindajatega.

4. Käesoleva määrusega hõlmatud asutustel ja isikutel lasub vastastikuse teavitamise ja koostöö kohustus käesoleva määruse korrektse rakendamise tagamiseks.

Asutused vastavad kooskõlas hea haldustavaga kõikidele järelpärimistele mõistliku aja jooksul ja sellega seoses varustavad asjaomaseid isikuid teabega, mis on vajalik neile käesoleva määrusega antud õiguste rakendamiseks.

[…]

6. Raskuste korral käesoleva määruse tõlgendamisel või rakendamisel, mis võiks ohtu seada sellega hõlmatud isiku õigused, võtab pädeva liikmesriigi või isiku elukohajärgse liikmesriigi asutus ühendust asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutuse või asutustega. Kui lahendust ei leita mõistliku aja jooksul, võivad asjaomased asutused paluda halduskomisjonil sekkuda.“

Määrus nr 987/2009

11 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT 2009, L 284, lk 1), mida on muudetud määrusega nr 465/2012 (edaspidi „määrus nr 987/2009), artiklis 5 „Teises liikmesriigis välja antud dokumentide ja tõendusmaterjalide õiguslik jõud“ on ette nähtud:

„1. Liikmesriigi asutuse väljastatud dokumente, mis näitavad isiku olukorda [määruse nr 883/2004] ja [käesoleva määruse] kohaldamise eesmärgil, ning tõendusmaterjale, mille alusel need dokumendid on välja antud, aktsepteeritakse teiste liikmesriikide asutustes niikaua, kuni need väljastanud liikmesriik ei ole neid tagasi võtnud või kehtetuks tunnistanud.

2. Kui esineb kahtlus dokumendi kehtivuses või selles esitatud asjaolude täpsuses, palub dokumendi saanud liikmesriigi asutus dokumendi väljastanud asutuselt vajalikke selgitusi ja vajaduse korral kõnealuse dokumendi tagasivõtmist. Dokumendi väljastanud asutus vaatab dokumendi väljastamise põhjused läbi ja vajaduse korral võtab dokumendi tagasi.

3. Kui lõike 2 kohaselt esineb kahtlus asjaomaste isikute esitatud teabe õigsuse, dokumendi või tõendite kehtivuse või seal esitatud asjaolude täpsuse suhtes, kontrollib viibimis- või elukohajärgne asutus pädeva asutuse taotlusel kõnealust teavet või dokumenti, tingimusel et sellist kontrolli on võimalik läbi viia.

4. Kui asjaomased asutused ei saavuta kokkulepet, võib pädevate võimuorganite vahendusel pöörduda halduskomisjoni poole mitte varem kui kuu aega pärast seda, kui dokumendi saanud asutus esitas taotluse. Halduskomisjon püüab erimeelsused lahendada kuue kuu jooksul alates tema poole pöördumisest.“

12 Määruse nr 987/2009 artikli 19 lõige 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Selle liikmesriigi pädev asutus, kelle õigusakte [määruse nr 883/2004] II jaotise alusel kohaldatakse, esitab asjaomase isiku või tema tööandja taotlusel tõendi kõnealuste õigusaktide kohaldamise kohta ja märgib vajaduse korral, millise kuupäevani ja millistel tingimustel.“

Põhikohtuasi, eelotsuse küsimused ja menetlus Euroopa Kohtus

13 Portugali ettevõtja EX võttis mitme äriühingu kaudu tööle 650 Portugali kodanikust töötajat, kes lähetati aastatel 2012–2017 Belgia Kuningriigi territooriumile, et töötada selles liikmesriigis ehitusplatsidel. Töötajate lähetamisel kasutati tõendi A1 vormis dokumente, mille väidetavalt oli väljastanud määruse nr 883/2004 alusel seda liiki tõendeid väljastama pädev Portugali asutus, et tõendada määruse nr 987/2009 artikli 19 lõike 2 alusel asjaomaste töötajate kindlustatust Portugali sotsiaalkindlustussüsteemis lähetuse ajal (edaspidi „vaidlusalune ajavahemik“).

14 Tribunal de première instance de Namur (Namuri esimese astme kohus, Belgia) mõistis 10. novembri 2021. aasta kohtuotsusega EX-i süüdi mitmes süüteos, sealhulgas sotsiaalkindlustusmaksete valdkonna pettuste toimepanemises ja võltsitud dokumentide kasutamises.

15 Selles kontekstis tuvastas nimetatud kohus esiteks, et dokumendid, mille EX tõendi A1 vormis esitas, olid võltsitud dokumendid, mida ei olnud väljastanud Portugali asutused, mida põhikohtuasja süüdistatav ei ole eitanud, teiseks, et tema asutatud või juhitud äriühingud, kelle vahendusel asjaomased töötajad Belgiasse lähetati, ei tegutsenud Portugali ehitussektoris oluliselt ning neil ei olnud muud eesmärki kui tagada Belgias odav tööjõud, ja kolmandaks, et Portugali asutus, kes on pädev väljastama tõendeid A1, kinnitas, et need äriühingud kas ei olnud taotlenud selliste tõendite väljastamist või nende väljastamisest oli keeldutud põhjusel, et nimetatud äriühingutel puudus oluline tegevus Portugali ehitussektoris.

16 Nii põhikohtuasja süüdistatav kui ka ministère public (prokuratuur, Belgia) esitasid selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse cour d'appel de Liège'ile (Liège'i apellatsioonikohus, Belgia), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.

17 Apellatsioonkaebuses väidab EX – kes ei vaidle vastu sellele, et tema esitatud tõendi A1 vormis dokumendid on võltsitud, nagu nähtub tribunal de première instance de Namuri (Namuri esimese astme kohus) 10. novembri 2021. aasta kohtuotsusest –, et kui on kaudseid tõendeid pettuse kohta, mis tema sõnul hõlmab võltsitud tõendite A1 kasutamist, on määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetlus kohustuslik eeltingimus selleks, et tuvastada sellise pettuse esinemine.

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus tuletab meelde Euroopa Kohtu praktikat, mis tuleneb eelkõige 27. aprilli 2017. aasta kohtuotsusest A-Rosa Flussschiff (C-620/15, EU:C:2017:309), milles on sedastatud sotsiaalkindlustuskaitse suhtes ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise põhimõte ja tõendeid väljastava asutuse ainupädevus hinnata tema väljastatud tõendite A1 kehtivust, kui on kaudseid tõendeid pettuse kohta. Lisaks viitab nimetatud kohus 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsusele CRPNPAC ja Vueling Airlines (C-370/17 ja C-37/18, EU:C:2020:260), millest nähtub, et kõnealune dialoogi- ja lepitusmenetlus on kohustuslik eeltingimus selle kindlakstegemiseks, kas pettuse koosseisutunnused on täidetud.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul on siiski tekkinud küsimus, kas sellest kohtupraktikast tulenevaid põhimõtteid tuleb kohaldada sellistel asjaoludel, nagu on kõne all põhikohtuasjas ning mille korral esiteks esimese astme kohus tuvastas, et kõnealuseid tõendi A1 vormis dokumente ei olnud väljastanud nendes dokumentides nimetatud asutus, ilma et sellele järeldusele oleks apellatsioonkaebuses vastu vaieldud, ning teiseks tehti Portugali sotsiaalkindlustussüsteemi vaidlusalusel ajavahemikul makseid, samas kui prokuratuuri ja Office national de sécurité sociale'i (ONSS) (riiklik sotsiaalkindlustusamet, Belgia) sõnul ei olnud äriühingud, kelle kaudu EX asjaomaseid töötajaid Belgiasse lähetas, Portugalis kunagi oluliselt tegutsenud.

20 Neil asjaoludel otsustas cour d'appel de Liège (Liège'i apellatsioonikohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [määrust nr 883/2004] tuleb tõlgendada nii, et selle kohaldamisalasse kuulub juhtum, mil on leitud – ja pooled ei ole seda ka eitanud –, et esiteks on esitatud tõendid A1 vastuvõtva [liikmes]riigi kohtute hinnangul võltsitud ja teiseks on sellesama vastuvõtva [liikmes]riigi õigusasutuste uurimiskohustuste täitmisel leidnud tõendamist, et vaidlusalused tõendid ei ole väljastajast [liikmes]riigi pädeva asutuse koostatud, olgugi et see asutus on saanud sotsiaalkindlustusmakseid?

2. Kas jaatava vastuse korral on määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 (milles on sätestatud samasugune menetlus kui [nõukogu 14. juuni 1971. aasta määruse (EMÜ) nr 1408/71 sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate, füüsilisest isikust ettevõtjate ja nende pereliikmete suhtes (EÜT 1971, L 149, lk 2)] artikli 84a lõikes 3) kehtestatud dialoogi- ja lepitusmenetlus kohustuslik eeltingimus selle kindlakstegemiseks, kas pettuse koosseisutunnused on täidetud?

3. Kui vastused nendele kahele küsimusele on jaatavad, siis kas vastavalt pettuse ja õiguse kuritarvitamise keelu põhimõttele, mis on liidu õiguse üldpõhimõte, mida õigussubjektid peavad järgima, võivad töötajate töötamise [liikmes]riigi asutused jätta need tõendid A1 arvesse võtmata, sealhulgas ka juhul, mil pettuse kahtluse korral ei ole algatatud dialoogi- ja lepitusmenetlust, kui neile asutustele hindamiseks esitatud asjaoludest saab järeldada, et need tõendid on esitatud tööandja sellise tegevuse tulemusel, mille vastuvõtva [liikmes]riigi kohus on kvalifitseerinud pettuseks?“

21 Euroopa Kohus saatis 24. aprillil 2024 eelotsusetaotluse esitanud kohtule nõude teabe esitamiseks, et viimane täpsustaks, kas tribunal de première instance de Namur (Namuri esimese astme kohus) tugines Belgia ja Portugali valitsuse esitatud seisukohtades sisalduvatele andmetele Belgia ja Portugali pädevate asutuste vahelise koostöö kohta, et tuvastada eelkõige, et kõik tõendi A1 vormis esitatud dokumendid, mille põhikohtuasja süüdistatav esitas, on võltsitud dokumendid. Selle nõude peale edastas eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtule koopia 10. novembri 2021. aasta kohtuotsusest, mida on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktis 14.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

22 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määrust nr 883/2004 tuleb tõlgendada nii, et olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, kohaldatakse seda määrust ka juhul, kui selle ettevõtja suhtes viimati nimetatud liikmesriigi kohtutes sotsiaalkindlustuse valdkonna pettuste toimepanemisega seoses alustatud kriminaalmenetluses tuvastavad need kohtud, ilma et ettevõtja seda eitaks, et need dokumendid on võltsitud dokumendid.

23 Tuleb märkida, et selleks, et teha otsus sotsiaalkindlustuse valdkonna pettuste toimepanemise kohta kriminaalmenetluses, mida on alustatud ettevõtja suhtes liikmesriigis, kus tööd tehakse, kuna ta lähetas töötajaid pettuse teel, peab seda menetlust läbi viiv liikmesriigi kohus eelkõige kindlaks tegema, kas selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalased õigusaktid on asjaomastele töötajatele kohaldatavad.

24 Sellega seoses tuleb meenutada, et vastavalt määruse nr 883/2004 artikli 11 lõikele 1 kohaldatakse määruse artikli 1 punkti l arvestades selle määruse reguleerimisalasse kuuluvate isikute suhtes üksnes ühe liikmesriigi õigusakte, mis on seotud artikli 3 lõikes 1 käsitletud sotsiaalkindlustusliikidega. Artikli 11 lõike 1 kohaselt määratakse need õigusaktid kindlaks kooskõlas määruse II jaotisega.

25 Järelikult, kui isik kuulub määruse nr 883/2004 isikulisse kohaldamisalasse, mis on määratletud määruse artiklis 2, on määruse artikli 11 lõikes 1 sätestatud ühe liikmesriigi õigusaktide kohaldamise reegel üldjuhul asjakohane (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Inspecteur van de Belastingdienst, C-631/17, EU:C:2019:381, punkt 20 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Määruse nr 883/2004 artikli 2 sõnastust arvestades on see ilmselgelt nii liikmesriigi kodanike puhul, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja ja kes töötavad teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel, kelle puhul esimese liikmesriigi sotsiaalkindlustusasutus saab sotsiaalkindlustusmakseid.

27 Järelikult liikmesriigi kohus, kus toimub sellise ettevõtja suhtes alustatud kriminaalmenetlus seoses sotsiaalkindlustuse valdkonna pettuste toimepanemisega, peab kohaldama määrust nr 883/2004.

28 Täpsemalt peab see kohus eelkõige kontrollima, kas määruse nr 883/2004 artikli 12 lõikes 1 sätestatud töötajate lähetamise tingimused on täidetud, mistõttu asjaomaste töötajate suhtes kohaldatakse selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte, kus asjaomane ettevõtja asub, või vastupidi, kas need tingimused ei ole täidetud, mistõttu nende töötajate suhtes kohaldatakse nimetatud määruse artikli 11 lõike 3 punkti a alusel selle kohtu asukoha liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte.

29 Nende tõendi A1 vormis dokumentide olemasolu, mille on töötajate kohta väidetavalt väljastanud selle liikmesriigi pädev asutus, kus asjaomane ettevõtja asub, nagu ka asjaolu, et neid pidas võltsitud dokumentideks liikmesriigi kohus, kus toimus esimeses astmes menetlus selle ettevõtja suhtes alustatud kriminaalmenetluses, ilma et ettevõtja seda eitaks, ei muuda kuidagi määruse nr 883/2004 kohaldatavust kriminaalmenetluses.

30 Nimelt piisab, kui märkida, et määruse artikli 2 isiklikku kohaldamisalasse kuulumiseks ei ole vaja tõendi A1 olemasolu.

31 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määrust nr 883/2004 tuleb tõlgendada nii, et olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, kohaldatakse seda määrust ka juhul, kui selle ettevõtja suhtes viimati nimetatud liikmesriigi kohtutes sotsiaalkindlustuse valdkonna pettuste toimepanemisega seoses alustatud kriminaalmenetluses tuvastavad need kohtud, ilma et ettevõtja seda eitaks, et need dokumendid on võltsitud dokumendid.

Teine küsimus

32 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 883/2004 artikli 76 lõiget 6 tuleb tõlgendada nii, et olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, on selles sättes ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetlus kohustuslik

eeltingimus sellise pettuse tuvastamiseks viimati nimetatud liikmesriigi kohtu poolt, kus toimub selle ettevõtja suhtes alustatud kriminaalmenetlus seoses nende töötajate lähetamisega võltsitud tõendite A1 alusel.

33 Olgu meenutatud, et nagu tuleneb määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikest 6, arvestades määruse artikli 72 punkti a, on dialoogi- ja lepitusmenetlus tegelikult meede, mille liidu seadusandja on kehtestanud selleks, et lahendada asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste vahelisi erimeelsusi, mis puudutavad muu hulgas selle määruse tõlgendamist või kohaldamist (16. novembri 2023. aasta kohtuotsus Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Toruniu, C-422/22, EU:C:2023:869, punkt 41).

34 Eelkõige on liidu seadusandja ette näinud esiteks võimaluse pidada dialoogi asjaomaste liikmesriikide pädevate asutuste vahel, et jõuda kokkuleppele nende faktiliste asjaolude hindamise suhtes, mis on asjakohased konkreetse olukorra suhtes kohaldatavate riigisiseste sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramist käsitlevate eeskirjade kohaldamiseks, ning teiseks – juhul kui need asutused ei jõua kokkuleppele niisuguste faktiliste asjaolude hindamises ja sellest tulenevalt ka kõnealuse olukorra suhtes kohaldatava sotsiaalkindlustussüsteemi kindlaksmääramises – võimaluse pöörduda halduskomisjoni poole, et viimane püüaks lepitada nende asutuste seisukohad selles olukorras kohaldatavate riigisiseste õigusaktide kohta.

35 Selles kontekstis on määruses nr 987/2009 sõnaselgelt ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetluse kasutamine kui vahend, mille abil lahendada asjaomaste liikmesriikide asutuste vahelisi erimeelsusi, mis puudutavad nii nende dokumentide, mille liikmesriigi asutus on väljastanud isiku olukorra näitamiseks määruste nr 883/2004 ja nr 987/2009 kohaldamise eesmärgil – mille hulka kuulub tõend A1 –, ja nendega seotud tõendite kehtivust või nendes dokumentides ja tõendites esitatud asjaolude täpsust kui ka asjaomaste töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist.

36 Seoses eelkõige erimeelsustega, mis puudutavad nende dokumentide ja tõendite kehtivust või nendes esitatud asjaolude täpsust, on kõigepealt määruse nr 987/2009 artikli 5 lõikes 1 tagatud, et sellised dokumendid ja tõendid on teiste liikmesriikide asutustele siduvad ning väljaandval asutusel on ainupädevus hinnata nende kehtivust ja täpsust, ja seejärel on lõigetes 2–4 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetluse kasutamine need samad dokumendid ja tõendid saanud liikmesriigi asutuse ning neid väljastanud asutuse vaheliste vaidluste lahendamiseks.

37 Sellega seoses on Euroopa Kohus juba esiteks täpsustanud, et tõend A1, mille on väljastanud liikmesriigi pädev asutus, on siduv mitte ainult selle liikmesriigi asutustele, kus tegutsetakse, vaid ka selle liikmesriigi kohtutele, ning teiseks rõhutanud, et määrusi nr 883/2004 ja nr 987/2009 kohaldavad liikmesriikide asutused peavad järgima määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 nimetatud dialoogi- ja lepitusmenetlust, kui asjaomaste liikmesriikide asutuste vahel on tõendi A1 kehtivust või täpsust puudutavad erimeelsused (2. märtsi 2023. aasta kohtuotsus DRV Intertrans ja Verbraeken J. en Zonen, C-410/21 ja C-661/21, EU:C:2023:138, punktid 45 ja 52 ning seal viidatud kohtupraktika).

38 Mis puudutab täpsemalt töötajate lähetamise olukorda, milles selle liikmesriigi pädeval asutusel, kus tööd tehakse, on konkreetsed kaudsed tõendid, mis annavad alust arvata, et teise liikmesriigi pädeva asutuse poolt asjaomaste töötajate kohta väljastatud tõendid E 101 – mis asendati tõenditega A1 – on saadud pettuse teel või neid kasutati pettuslikult, siis märkis Euroopa Kohus, et pettusekahtluse kontekstis on dialoogi- ja lepitusmenetluse rakendamine enne seda, kui vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused on lõplikult tuvastanud pettuse, erilise tähtsusega.

Euroopa Kohtu hinnangul võimaldab nimetatud menetlus tõendi väljastanud liikmesriigi pädeval asutusel ja vastuvõtva liikmesriigi pädeval asutusel alustada dialoogi ja teha tihedat koostööd, et oma vastavast riigisisesest õigusest tulenevaid uurimisvolitusi kasutades kontrollida ja kokku koguda kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud asjaolud, mis võivad hajutada või vastupidi, kinnitada kahtlusi, mida vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus on väljendanud asjaomaste tõendite väljastamisega seotud asjaolude kohta (vt määruse nr 1408/71 kohta 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus CRPNPAC ja Vueling Airlines, C-370/17 ja C-37/18, EU:C:2020:260, punkt 66).

39 Euroopa Kohus otsustas seega, et kui esinevad konkreetsed kaudsed tõendid, mis annavad alust arvata, et tõendid E 101 saadi pettuse teel või neid kasutati pettuslikult, ei pea vastuvõtva liikmesriigi pädev asutus ühepoolselt tuvastama pettuse esinemist ja jätma need tõendid arvesse võtmata, vaid alustama viivitamata dialoogi- ja lepitusmenetlust, et need tõendid väljastanud asutus, kelle poole on pöördunud vastuvõtva liikmesriigi asutus, saaks mõistliku aja jooksul lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt nende kaudsete tõendite alusel uuesti hinnata, kas tõendid anti välja põhjendatult, ning vajaduse korral tõendid tühistada või need tagasi võtta (vt määruse nr 1408/71 kohta 2. aprilli 2020. aasta kohtuotsus CRPNPAC ja Vueling Airlines, C-370/17 ja C-37/18, EU:C:2020:260, punkt 72 ja seal viidatud kohtupraktika).

40 Vastavalt sellele kohtupraktikale saab vastuvõtva liikmesriigi kohus, kus toimub tööandja suhtes alustatud kriminaalmenetlus, mis puudutab asjaolusid, millest nähtub tõendite A1 pettuse teel saamine või nende pettuslik kasutamine, teha lõpliku otsuse sellise pettuse esinemise kohta ja jätta need tõendid arvesse võtmata üksnes juhul, kui ta pärast seda, kui ta on oma riigisisese õiguse alusel vajalikus ulatuses kohtumenetluse peatanud, tuvastab, et määruse dialoogi- ja lepitusmenetlust on viivitamata alustatud ning tõendid väljastanud asutus ei ole neid tõendeid uuesti läbi vaadanud ega võtnud mõistliku aja jooksul seisukohta vastuvõtva liikmesriigi pädeva asutuse esitatud asjaolude suhtes, vajaduse korral need samad tõendid tühistades või tagasi võttes (2. märtsi 2023. aasta kohtuotsus DRV Intertrans ja Verbraeken J. en Zonen, C-410/21 ja C-661/21, EU:C:2023:138, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

41 Samuti on Euroopa Kohus teinud otsuse, et dialoogi- ja lepitusmenetlus on kohustuslik eeltingimus selleks, et teha kindlaks, kas pettuse koosseisutunnused on täidetud, ning sellest tulenevalt teha asjakohased järeldused kõnealuste tõendite A1 kehtivuse ja asjaomaste töötajate suhtes kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohta, mistõttu ei saa vastuvõtva liikmesriigi kohus, kus toimub selline kriminaalmenetlus, dialoogi- ja lepitusmenetlust eirata (vt selle kohta 2. märtsi 2023. aasta kohtuotsus DRV Intertrans ja Verbraeken J. en Zonen, C-410/21 ja C-661/21, EU:C:2023:138, punktid 60 ja 62 ning seal viidatud kohtupraktika).

42 On tõsi, et käesoleva kohtuotsuse punktides 38–41 viidatud kohtupraktika on välja kujunenud kohtuasjades, milles kõnealused tõendid E 101 või A1 oli väljastanud liikmesriigi pädev asutus, mistõttu vastuvõtva liikmesriigi asutus või kohus ei kahelnud mitte nende tõendite ehtsuses, vaid nende kehtivuses nende faktiliste asjaolude seisukohast, mille alusel tõendid väljastati (vt selle kohta 27. aprilli 2017. aasta kohtuotsus A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

43 Miski määruse nr 987/2009 artikli 5 ega selle määruse ühegi muu sätte sõnastuses ei võimalda siiski asuda seisukohale, et liidu seadusandja soovis välistada nimetatud artiklis 5 osutatud tõendite A1 kehtivusega seotud erimeelsuste hulgast need, mis on seotud tõendite ehtsusega, selleks, et neid puudutavas osas ei kujutaks dialoogi- ja lepitusmenetlus endast kohustuslikku eeltingimust, mida peavad järgima liikmesriikide asutused ja kohtud, kellel on tekkinud kahtlus selliste tõendite ehtsuses, et need kõrvale jätta.

44 Selline välistamine ei oleks pealegi järjekindel, arvestades tõendite A1 siduvat mõju, ning see kahjustaks põhimõtteid, mis on aluseks nii sellist mõju käsitlevale Euroopa Kohtu praktikale kui ka määrustele nr 883/2004 ja nr 987/2009 ning milleks on – nagu nähtub 2. märtsi 2023. aasta kohtuotsusest DRV Intertrans ja Verbraeken J. en Zonen (C-410/21 ja C-661/21, EU:C:2023:138, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika) – ainult ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohaldamise, lojaalse koostöö ja õiguskindluse põhimõtted.

45 Järelikult on käesoleva kohtuotsuse punktides 38–41 viidatud kohtupraktika kohaldatav ka juhul, kui kahtlustatakse võltsitud tõendite A1 kasutamist selleks, et vältida tingimusi, mis on määrustega nr 883/2004 ja nr 987/2009 töötajate lähetamisele seatud.

46 Samas tuleb ühelt poolt täpsustada, et kui määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetluses kinnitab asutus, kes on väidetavalt väljastanud tõendi A1 vormis dokumendid, mille ehtsus on kahtluse alla seatud, et ta ei ole neid väljastanud ja need on seetõttu võltsitud dokumendid, ei saa neid seega pidada tõenditeks A1 ega järelikult ka nendele tõenditele omaseid tagajärgi tekitavateks, mille hulka kuulub siduv mõju vastuvõtva liikmesriigi asutustele ja kohtutele.

47 Sellest järeldub, et kui töötamise liikmesriigi kohus, kus toimub kriminaalmenetlus ettevõtja suhtes, keda kahtlustatakse töötajate lähetamises sellesse liikmesriiki võltsitud tõendite A1 alusel, tuvastab, et asutus, kes väidetavalt need dokumendid väljastas, kinnitas dialoogi- ja lepitusmenetluses, et ta ei ole neid dokumente väljastanud, võib nimetatud kohus tuvastada, et tegemist on võltsitud dokumentidega ja neis sisalduvad andmed ei ole talle siduvad.

48 Teiselt poolt tuleb täpsustada, et kui ilmneb – nagu käesoleval juhul –, et asutus, kes väidetavalt väljastas asjaomase ettevõtja esitatud tõendi A1 vormis dokumendid, sai väidetavalt lähetatud töötajate tehtud töö eest sotsiaalkindlustusmakseid, ei saa see kohus teha lõplikku otsust nende töötajate pettusliku lähetamise kohta, ilma et ta oleks eelnevalt kontrollinud, kas nimetatud dialoogi- ja lepitusmenetlust on järgitud mitte ainult kõnealuste dokumentide ehtsusega seoses, vaid ka nende sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramisega seoses, mida oleks tulnud asjaomaste töötajate suhtes väidetava lähetuse ajal kohaldada.

49 Nimelt, kuna liidu seadusandja kehtestas määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetluse selleks, et lahendada kõik määruse nr 883/2004 tõlgendamise ja kohaldamisega seotud erimeelsused, sealhulgas eeskätt erimeelsused, mis puudutavad selle määruse kohaldamisalasse kuuluvate töötajate suhtes kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramist, siis vastuvõtva liikmesriigi kohus – kus toimub selline kriminaalmenetlus, nagu on kõne all põhikohtuasjas, ning kes leiab, et esinevad asjaolud, mis võimaldavad asuda seisukohale, et töötajate lähetamisele seatud tingimused ei ole täidetud, ja seada seega kahtluse alla asjaomaste töötajate tehtud töö eest sotsiaalkindlustusmakseid saanud asutuse sotsiaalkindlustusskeemi kohaldamine nendele töötajatele – ei saa ühepoolselt tuvastada pettuslikku lähetamist, ilma et selle asutusega oleks alustatud dialoogi- ja lepitusmenetlust, et temaga konsulteerida nendele töötajatele kohaldatavate sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide suhtes.

50 Muu tõlgendus oleks samuti vastuolus määruste nr 883/2004 ja nr 987/2009 aluseks olevate ainult ühe liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohaldamise, lojaalse koostöö ja õiguskindluse põhimõtetega.

51 Seega tuleb asuda seisukohale, et käesoleva kohtuotsuse punktides 38–41 viidatud kohtupraktika kehtib *mutatis mutandis* ka siis, kui selle liikmesriigi asutus või kohus, kus tööd tehakse, seab kahtluse alla asjaomaste töötajate suhtes selle liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohaldamise, mille asutus sai nende töötajate tehtud töö eest sotsiaalkindlustusmakseid.

52 Eeltoodust tuleneb, et vastuvõtva liikmesriigi kohus, kus toimub kriminaalmenetlus, mida on alustatud tööandja suhtes, keda kahtlustatakse töötajate lähetamises võltsitud tõendi A1 vormis dokumentide alusel, saab teha otsuse nende dokumentide ehtsuse kohta ja jätta need kõrvale üksnes juhul, kui ta esiteks pärast seda, kui ta on oma riigisisese õiguse alusel vajalikus ulatuses kohtumenetluse peatanud, tuvastab, et väidetavalt tõendid väljastanud asutus on vastuvõtva liikmesriigi asutuse algatatud dialoogi- ja lepitusmenetluses kinnitanud, et ta ei ole neid dokumente väljastanud, või et kuigi dialoogi- ja lepitusmenetlus on viivitamata algatatud, ei võtnud väidetavalt tõendid väljastanud asutus mõistliku aja jooksul seisukohta nende samade dokumentide ehtsuse kohta, ja teiseks, kui on järgitud tagatisi, mis tulenevad õigusest õiglasele kohtumenetlusele ja mis tuleb asjaomasele ettevõtjale anda (vt selle kohta 2. märtsi 2023. aasta kohtuotsus DRV Intertrans ja Verbraeken J. en Zonen, C-410/21 ja C-661/21, EU:C:2023:138, punktid 61, 66 ja 67 ning seal viidatud kohtupraktika).

53 Lisaks, kui ilmneb, et asutus, kes väidetavalt väljastas tõendi A1 vormis dokumendid, sai väidetavalt lähetatud töötajate tehtud töö eest sotsiaalkindlustusmakseid, siis saab liikmesriigi kohus tuvastada töötajate pettusliku lähetamise üksnes siis, kui esiteks asjaomaste asutuste vahel algatatud dialoogi- ja lepitusmenetluses on sotsiaalkindlustusmakseid saanud asutus kinnitanud, et sotsiaalkindlustusalased õigusaktid, mida oleks tulnud asjaomastele töötajatele kohaldada, on vastuvõtva liikmesriigi õigusaktid, või kui see asutus on jätnud mõistliku aja jooksul läbi vaatamata – võttes arvesse vastuvõtva liikmesriigi asutuse esitatud andmeid ja nende töötajate tegelikku olukorda – need faktilised asjaolud, mille alusel ta kohaldas nende töötajate suhtes oma sotsiaalkindlustusskeemi, ja jätnud võtmata seisukoha nendele töötajatele kohaldatavate riigisiseste sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kohta, ning teiseks, kui on järgitud tagatisi, mis tulenevad õigusest õiglasele kohtumenetlusele ja mis tuleb asjaomasele ettevõtjale anda.

54 Lõpuks tuleb lisada, et liidu seadusandja ei ole näinud ette konkreetset vormi, millest asjaomased asutused peavad kinni pidama, et alustada dialoogi või pöörduda halduskomisjoni poole, et lahendada erimeelsused määruste nr 883/2004 ja nr 987/2009 tõlgendamise või kohaldamise üle.

55 Nimelt on määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 üksnes märgitud, et pädeva liikmesriigi või isiku elukohajärgse liikmesriigi asutus „võtab ühendust“ asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide asutuse või asutustega ning kui lahendust ei leita mõistliku aja jooksul, võivad asjaomased asutused „paluda sekkuda“ halduskomisjonil.

56 Määrus nr 987/2009 ei sisalda selle kohta rohkem täpsustusi.

57 Mis puudutab eelkõige dialoogi pidamist, mis vastab määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetluse esimesele etapile, siis tuleb asuda seisukohale, nagu nähtub halduskomisjoni 12. juuni 2009. aasta otsuse nr A1, mis käsitleb dialoogi- ja lepitusmenetluse kehtestamist seoses dokumentide kehtivusega, kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramisega ja hüvitiste maksmisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 883/2004 alusel (ELT 2010, C 106, lk 1), punktist 6, et piisab sellest, kui asutus, kellel on kahtlus tõendi A1 kehtivuses või teatava töötaja suhtes kohaldatavate õigusaktide kindlaksmääramises, võtab ühendust asutusega, kes sellise tõendi väljastas ja/või on otsustanud kohaldada sellise töötaja suhtes oma sotsiaalkindlustussüsteemi, et paluda temalt vajalikke selgitusi seoses otsusega

kohaldada töötaja suhtes seda sotsiaalkindlustussüsteemi või vajaduse korral selle tõendi tagasivõtmist või kehtetuks tunnistamist või otsuse läbivaatamist või tühistamist, et asuda seisukohale, et sellist dialoogi pidamist on alustatud.

58 Käesoleval juhul nähtub eelotsusetaotlusest, eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt Euroopa Kohtu nõudel esitatud teabest ja huvitatud poolte seisukohtadest, et enne, kui EX-i suhtes alustati kriminaalmenetlust, alustasid Belgia ja Portugali pädevad asutused dialoogi pidamist seoses EX-i esitatud tõendi A1 vormis dokumentide ehtsuse ja nende dokumentide aluseks olevate faktiliste asjaolude hindamisega. Dialoogi käigus kinnitas Portugali asutus, nagu tribunal de première instance de Namur (Namuri esimese astme kohus) oma 10. novembri 2021. aasta kohtuotsuses tõdes, et ta ei ole neid dokumente väljastanud, millele EX ei vaielnud vastu ei selles kohtus ega eelotsusetaotluse esitanud kohtus.

59 Seega on selge, et seoses nende dokumentide ehtsusega järgiti määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetlust.

60 Järelikult, arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 47 esitatud kaalutlusi, võis tribunal de première instance de Namur (Namuri esimese astme kohus) tuvastada, et põhikohtuasjas kõne all olevad dokumendid on võltsitud dokumendid ega ole talle siduvad.

61 Peale selle nähtub Portugali valitsuse seisukohtadest, et Belgia ja Portugali pädevate asutuste dialoogis tuvastas Portugali asutus esiteks, et äriühingud, kelle vahendusel põhikohtuasja süüdistatav lähetas asjaomased töötajad tõendi A1 vormis esitatud dokumentide alusel, ei tegutsenud Portugali ehitussektoris oluliselt ning neil ei olnud muud eesmärki kui tagada Belgias odav tööjõud, mida tribunal de première instance de Namur (Namuri esimese astme kohus) kinnitas oma 10. novembri 2021. aasta kohtuotsuses, ja teiseks, et õigusaktid, mida oleks tulnud asjaomaste töötajate suhtes vaidlusalusel ajavahemikul kohaldada, olid Belgia õigusaktid.

62 Seega on selge – kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist –, et asjaomaste asutuste vahelist dialoogi- ja lepitusmenetlust järgiti ka nende liikmesriigi sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide kindlaksmääramisel, mida oleks tulnud asjaomaste töötajate suhtes vaidlusalusel ajavahemikul kohaldada.

63 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et määruse nr 883/2004 artikli 76 lõiget 6 tuleb tõlgendada nii, et olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, on selles sättes ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetlus kohustuslik eeltingimus sellise pettuse tuvastamiseks viimati nimetatud liikmesriigi kohtu poolt, kus toimub selle ettevõtja suhtes alustatud kriminaalmenetlus seoses nende töötajate pettusliku lähetamisega võltsitud tõendite A1 alusel.

Kolmas küsimus

64 Kolmanda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas pettuse ja õiguse kuritarvitamise keelu põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et kui kriminaalmenetluses, mida on liikmesriigi kohtutes alustatud ettevõtja suhtes, keda kahtlustatakse töötajate lähetamises võltsitud tõendi A1 vormis dokumentide alusel, tuvastas esimese astme kohus, et need dokumendid on võltsitud dokumendid ning sellele järeldusele ei ole apellatsioonimenetluses vastu

vaieldud, võib viimati nimetatud kohus jätta need dokumendid arvesse võtmata, isegi kui esimese astme kohus on sellise järelduse teinud, ilma et oleks alustatud määruse nr 883/2004 artikli 76 lõikes 6 nimetatud dialoogi- ja lepitusmenetlust.

65 Sellega seoses tuleb märkida, et üksnes põhikohtuasja menetlev liikmesriigi kohus on kohtuasja eripära arvesse võttes pädev hindama nii eelotsusetaotluse vajalikkust kui ka nende küsimuste asjakohasust, mis ta Euroopa Kohtule esitab ja mille asjasse puutuvust eeldatakse. Seega, kui küsimus on esitatud liidu õigusnormi tõlgendamise või kehtivuse kohta, on Euroopa Kohus põhimõtteliselt kohustatud vastama, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et taotletud tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada faktilised või õiguslikud asjaolud, mis on vajalikud küsimusele tarviliku vastuse andmiseks (22. veebruari 2024. aasta kohtuotsus Unedic, C-125/23, EU:C:2024:163, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Käesoleval juhul tuleb märkida, et sellises kriminaalmenetluses, nagu on kõne all põhikohtuasjas, liikmesriigi esimese astme kohtu esitatud kolmas küsimus, mis puudutab üksnes järeldust, et põhikohtuasjas kõne all olevad tõendi A1 vormis dokumendid kujutavad endast võltsitud dokumente, põhineb eeldusel, et selle tuvastas nimetatud kohus, ilma et oleks alustatud dialoogi- ja lepitusmenetlust.

67 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 58 ja 59 tõdetud, on nimelt eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabe põhjal selge, et käesoleval juhul on järgitud dialoogi- ja lepitusmenetlust osas, mis puudutab nende dokumentide ehtsust.

68 Kuna kolmas küsimus on seega hüpoteetiline, tuleb seda pidada vastuvõetamatuks.

Kohtukulud

69 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (seitsmes koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta, mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrusega (EL) nr 465/2012,**

   tuleb tõlgendada nii, et

   olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, kohaldatakse seda määrust ka juhul, kui selle ettevõtja suhtes viimati nimetatud liikmesriigi kohtutes sotsiaalkindlustuse valdkonna pettuste toimepanemisega seoses alustatud kriminaalmenetluses tuvastavad need kohtud, ilma et ettevõtja seda eitaks, et need dokumendid on võltsitud dokumendid.

2. Määruse nr 883/2004, mida on muudetud määrusega nr 465/2012, artikli 76 lõiget 6

tuleb tõlgendada nii, et

olukorras, kus liikmesriigi kodanikud, kelle on tööle võtnud selles liikmesriigis asuv ettevõtja, teevad tõendi A1 vormis dokumentide alusel, mille on väidetavalt väljastanud seda liiki tõendite väljastamiseks pädev kõnealuse liikmesriigi asutus, teises liikmesriigis selle ettevõtja nimel tööd, kelle puhul nimetatud asutus saab sotsiaalkindlustusmakseid, on selles sättes ette nähtud dialoogi- ja lepitusmenetlus kohustuslik eeltingimus sellise pettuse tuvastamiseks viimati nimetatud liikmesriigi kohtu poolt, kus toimub selle ettevõtja suhtes alustatud kriminaalmenetlus seoses nende töötajate pettusliku lähetamisega võltsitud tõendite A1 alusel.

Allkirjad